

ЯНГИ ЙИЛ – ЯНГИ УМИДЛАР МУЖДАСИ

1-6.

2025 йилда турк ва ўзбек халқларининг тинчлиги, барқарорлиги ва фаронлиги янада ортишини; Туркия-Ўзбекистон ҳамкорлиги чукур илдиз отиб, гуллаб-янашини; Турк дунёси халқаро майдонда муносиб ўргига эришишини, бутун дунёда содир бўлаётган ёвузлик ва адолатсизликлар тинч йўл билан якун топишни тилаган ҳолда, барчандизни Янги йил билан самимий табриклийманд.

Гулчехра ИБРОҲИМБЕКОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист,
таниқи театру кино актисаси:

— Янги йил – янги умидлар остоноси. Мана, азизлар, қадрдорлар, бугун биз вактнинг азим дарёдек шиддат билан ўтишига яна бир бор гувоҳ бўлиб, янги йилга, ҳаётимизнинг янги бир дононгизни ҳадам кўйимкодамиш. Янги дастурлар ва таъкидлар алмасиши платформаларни ишга тушириш, шунингдек, медиа маконимизда илгор таъкидларни жорий этиши мақсадида халқаро ҳамкорликни кучайтириш ниятидамиш.

Янги йил барчамизга кувонч, омад ва янги муваффақиятлар олиб келсин! Барчандизга сиҳат-саломатлик, баҳт ва фаронлики тилапидан.

Рахима НАЗАРОВА,
USAIDning Ўзбекистондаги
Хукукий испоҳотлар дастури директори:

Чимизни мустахкамлайди, балки мамлакатнинг барқарор ривожланшиши учун мустахкам асос яратади.

2025 йилда ушбу прогресс давом этади, деб умид киламан. Хукук устуверлигини таъминлаш, жамоатчилик назоратини кечайтириш ва фуқароларнинг қарор қилиш кишишимиш керак. Шунингдек, инновациялар ва ривожланшиши мусобиқа олиб келишади. Ишонаманки, умумий саъй-ҳаракатларимиз сези зарифи ишқобий ўзгаришларга олиб келади.

Янги йил барчамизга соғлик-саломатлик, илҳом ва янги ютуклар олиб келсин! Ҳар бир инсон бефарқ бўлмасин, фаол бўлиб, умумий ишга – ривожланган ва демократик жамият куришга ўз хиссасини кўшишда давом этсин!

Ислом ЭГАМБЕРДИ ўғли ёзиб олди.

ҚАДРИЯТ

Кимнинг фарзандисан,
эслаб кўр!
Эслаб кўр!..

Чингиз АЙТМАТОВ

Абдикарим деган дўстим бор.

Кўпни кўрган, гурунгбоз йигит.

Яна давраларда теша тегмаган ҳангомаларни айтиб, улфатларни кундириб юради.

Кунларнинг бирда уни қишлоқ гузаридаги чойхона ендида учратиб копдим.

— Қани ошна, "янгилар"дан борми, – дедим унга кара.

Дўстим эса жиддий қиёфада бирор ўйланиб, деди:

— Эй, у гапларни кўйинг, бугун бошқа нарса бор. Биласиз, укам Панжикент шифрохонада жаррох бўлиб ишлайди. Бир куни Чироқчининг чекка кишишогидан бўлан ўйларини ёғоч кесадиган электр арра кесиб, узуб кетиби, укам уни операция килиб тузатгач, кўпни кўрган устози ўнчада дебди:

— Менимча, сенинг аждодларингдан бири табиб ўтган бўлса керак...

Мехмонга борганимда, укам бу гапни менга айтди, рости уялбай кетдим, чунки боболарим ким бўлган, қандай яшаган билмасдим-да...

Үйга келиб, укамнинг саволини отам Наби муаллимга бердим.

— Ўша да дўхтир синчков экан, ростдан ҳам боболаримиздан бирини ўт-улус Мардон синички деб атаган. У киши кўл-ёғи, елкаси синган-чиқсанларни даволаган. Ана, Бобонан аканг ҳам синик-мертиклирни боғлагар юради-ку, бу касб бизнинг қонимизда бор, ўтган! – дегандан отам раҳматли.

Кечакида сабаби олди, яшадиганнинг синичкининг отаси кимнинг билди. Бос бобомизни Отлон пандо сабаби чакиришар, у киши беш юз одамга бош бўлган эканлар.

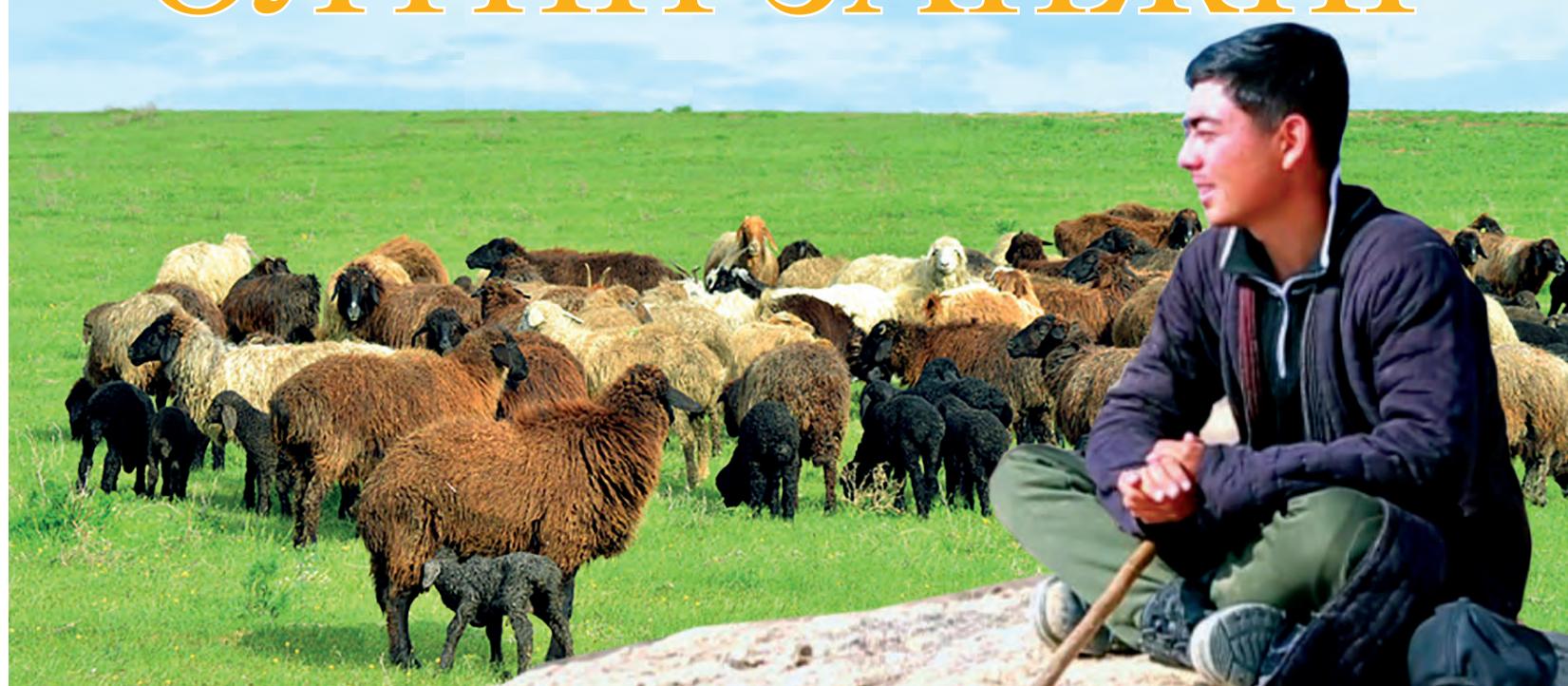
Ўшанда тўртинчи синфа ўқидим, баҳор кунларининг бирда, бобом Махмараўбий мени зашагига миндириб даштга, кўйларидан хабар олган чўпонлар хузурига олиб кетди.

Бобом ўй-ўйлакидан менга гурунг бериди:

— Эй, болам, мана ўшим саксонга етди, кўпни кўрдим, умр оқар дарё экан, оқди-кетди. Яратгана шукр, меҳнатим боис хорлик-зорлик кўрмадим, кўйчики кўлдим, бор яратдим, лозим бўлса, савдагар ҳам бўлдим, ҳалол, тўғри яшадим. Фарзандларимни ёқка турғаздим. Одамларнинг тилига бой бобо бўлиб тушдим.

Билсанг, бобокалонимиз Мардон синичкининг зурриядан Ҳудойберди саркорни ўйланиб, баҳор кунларининг бирда, саркор деб чакиришган. Бобомиз қавмимизни, ург-аймогимизни ўғри-карочиқилардан, боскичинлардан ҳимоя килган. Узим ёвқур, ча-пани киши бўлган.

ОЛТИН ЗАНЖИР

Хўш, кейингиси Ҳудойберди саркорнинг ўйлини Ҳўжамберди ёмғир ёғади, дейишган.

— Чунки Ҳўжамберди бобомиз катта чорварод бой бўлган, уйр-уюр от-йилларни, кўйлари, туллари бўлган. Үзим синчков, тадбирни киши бўлганинг, қачон қор ёки ёмғир ёғишими олдиндан айтбера олган.

Кунларнинг бирда бобомиз чекмон, телпак кийидаштун, чўпонлари ёнига жўнабди ва учраган чўпон-чўликларга "тезор" кўйларини камовга хайдандар, қаттиқ жали ёғади", деб айтбери кетавериди. Кун очик, кўёш чарқиб турганни сабаби чўпонлар бобомизнинг сўзига парво қилишмаган, ҳатто баъзилари "боши айланиди", деб килишибиди.

Бобомиздик бирини ўса ўзига қараша кўйларни кўрга қамбди, ишонсан, бир зумда уфқ тарафдан шамол ва булут келиб, кучли жала кўйибди.

Бобомизнинг тезкор тадбiri туфайли кўйлари омон қолиди, амма боюгай "кулопксиз" чўпонларнинг отарлари кўп талафот кўриди.

— Эй, бўтам кексаларнинг гапларига кулок солмаслик қандай оқибатларга олиб келишини эшитдингми?

— Бир йили хўжаликда бригадир бўлиб ишлаган Ҳаким акам ўғлига суннат тўй қилди. Мехмонлар кўнокхоналарга жойлашгач акам менга мактаб стадионига бора кураш учун майдон ҳозирлаймиз, – деди.

Акамнинг сўзларини эшитган отам дабдурустдан:

ДАВР

ИМКОНИЯТ

Марказий Осиёда транспорт ва логистика инфраструктуриши, минтақадаги мамлакатларнинг иқтисодий ривожланиши учун мухим омил ҳисобланади. Шундай лойиҳалардан бири – Хитой – Қирғизистон – Ўзбекистон төмрийли бўлиб, унафқат минтақавий транспорт боғламларини яхшилаш, балки Хитойнинг Европа билан савдо алоқаларини кучайтиришга қартилган.

МАРКАЗИЙ ОСИЁНИ БОҒЛОВЧИ ЯНГИ СТРАТЕГИК ЙЎЛАК

ЛОЙИХАНИНГ АҲАМИЯТИ ВА МАҚСАДИ

Хитой – Қирғизистон – Ўзбекистон төмрийли минтақада янги транспорт коридорини яратишга қартилган бўлиб, у:

Хитойнинг гарбий худудларини Қирғизистон ва Ўзбекистон орқали Европа бозорлари билан боғлаш;

Юн аниш вақтларни кисқартиришга қартириш;

Марказий Осиё мамлакатларининг транспорт ва савдо салоҳиятини оширишга маждудларни кўзлади.

Бу төмрийлар юн анишдан юн анишга кечикларни кечикларни кўзлади. Шундек, молиятширидишади келишмопчиликлар ва геосийиси омиллар ҳам лойиҳага таъсир курасидиши мумкин. Шу билан бирга, Хитой, Қирғизистон ва Ўзбекистон ўтасидаги ҳамкорликнинг кучайиши бу муммаларни ҳал килишади.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Лойиҳа таъсир курасидаги ҳамкорликнинг кучайиши бу муммаларни ҳал килишади.

Энг муҳими, янги төмрийлар орқали Қирғизистоннинг транспорт инфраструктуризмаси сезиларни даражада яхшилашади, бу эса мамлакат иқтисодига ижобиятни юн анишга касб этади. Ҳар уч давлат учун лойиҳага таъсир курасидаги ҳамкорликнинг кучайиши бу муммаларни ҳал килишади.

Хитой йилнинг 6 июнь куни Пекин шаҳрида "Хитой – Қирғизистон – Ўзбекистон" төмрийли орқали ўтасидаги ҳамкорликнинг кучайиши бу муммаларни ҳал килишади.

Энг муҳими, янги төмрийлар орқали Қирғизистоннинг транспорт инфраструктуризмаси сезиларни даражада яхшилашади, бу эса мамлакат иқтисодига ижобиятни юн анишга касб этади.

— Инвестицияларни жалб қилиш: төмрийлар орқали таъсир курасидаги ҳамкорликнинг кучайиши бу муммаларни ҳал килишади.

— Инвестицияларни жалб қилиш: төмрийлар орқали таъсир курасидаги ҳамкорликнинг кучайиши бу муммаларни ҳал килишади.

— Минтақавий интеграция: Бу ўйлак Марказий Осиё мамлакатлари ўтасидаги транспорт боғламларини мустахкамлаб, савдо-иқтисодий ҳамкорликни кечикларни сезиларни даражада оширади.

— Юн аниш вақтларни кисқартиришга қартириш;

— Марказий Осиё мамлакатларининг транспорт ва савдо салоҳиятини оширишга маждудларни кўзлади.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

Төмрийларни умумий узунлиги 486 километр, бўлиб, унинг асосий қисми тоғлини таъминлайди.

СИЙРАТ

ОЛИМНИНГ НУРЛИ ЮЗИ ИЛМДАНДИР

Инсон йил фаслларининг об-хавосига қараб кийинади, ишларини шунга яраша режалаштиради. Акс ҳолда, у панд ейди. Бу талаб инсон учун ҳам тегишли. Демоқиманки, ёшига муносиб яшаган одамгина ҳаётда ҳаловатта эришади. Бундайларни кўпинча замонасининг одами, деймиз. Мен таникли олим, фидойи нуроний Суюн Каримовни ана шу тоифага мансуб фидойи зот, деб биламан.

Суюн ҳожи дарҳақиқат омадиган инсон. Аммо омад инсонга ўз-ўзидан келавермайди. Алломалар китобларидан ўқиб, уқидики, болалигига ота-онадан ибрат олоплан, ўсмирилига илим олишига иштиёқ кўя олган, йигитлигига мукаммал қасб эгаси бўлган, кексайланга эса насиҳат беришга муносиб яшаган одамларга омад ёр бўлар экан. Бу инсон ана шундай баҳтли юртдошларимиздан биридир.

Нурободдаги Улус қишлоғининг олдига одами, таникли чорвар Амир акса оиласига ҳамма ҳавас қиларди: бу хонандона ҳовли тозалигидан то мехмон кутишдаги хизматлар, дарс тайёрлашлару, спорт билан шуғулланышча қатъий интизом билан бажариларди. Суюн Каримов ана шу ойлада камол топди.

Ота-онадан олган тарбияси ўрта мактабда, сўнг Самарқанд давлат универсitetining ўзбек филологияси факултетида ўқиганда ҳам, ҳаркият хизматда ҳам, мактабда ўқитувчилик қилганда ҳам, туман икроқумида ишлаганида ҳам унга аскотди. Шунинг учун ўзига сабок берган домиллар уни сафарига чорлашибди.

Университет таҳхир-нашириётида ишлаб, илмий тадқиқот билан шуғулланди. Шу иштиёқи туфайли 4 йил вилоят партия қўмитасида фаолият кўрсатди ва бугунги кунда элизимзинг обрўли зиёлиси сифатида сафда турибди.

Албатта, ҳар ким ҳам аввало, ўз қасбини пухта эгалласагина обрў-этибор топади. Бу ақида қархамонимизнинг вужудига ота-онасининг тарбияси, устоzlарининг ибрати орқали сингиб кетган. У ўзининг "Юрагимга якин одамлар" китобида "Тақдир мени сийлади. Ниятларимга ётдим. Аллоҳ мени Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арабби, профессор, Самарқанд стилистика мактаби асосчиси Раҳматулла ака Кўнгуров со таникли адабиётшунос олим Раҳмонкул ака Орзивеков сингари олижониб инсонларга дуч килди. Ҳаётда қандай ютуқларга эришган бўлсан, ота-онам қаторида ана шу улуғ инсонлардан миннатдорман ва ана шу қатъий гапларимни фарзанд-

ларим ва шогирдларига мерос қилиб қолдираман", деб ёзди.

Бундай руҳият билан меҳнат қилиш, табиики, инсон фаолигига барака кептиради. Суюн домла номзодлик, докторлик ишларини кўп катори ёклаган булса-да, тилшунослик илмидаги ўзига хос мактаб яратади. Зулфия, Абдулла Қаҳхор, Ҳамид Олимжон каби адиллар асрлари тил стилистикасини ўрганиш услуби бўйича адабий тадқиқотлар яратади.

Шунинг баробарида устози Р.Қўнгуровнинг ҳаёт, ибратли илмий педагогик фаолияти ҳақида "Бўлуб илми хикматда устоди фан" номли китоб ёзди. Дарвоже, домланинг раҳбарлигига олимларни даражасига ётган Азamat Пардаев, Шавкат Махмадиев, Бахтиёр Холмуҳаммадов, Дилбар Ўринбоева, Светлана Умирова, Орозбону Юсупова каби шогирдлари айни пайтода бу киши билан бир сафда тилшунослик фанидан сабок берди.

Олимнинг ютуғи шундаки, у илм-фарни инсон ҳаётини табарруз қылгувчи жараён сифатида тушунади.

Нафакат шогирдлари балки маҳалла-кўй олдида ҳам типилимизн латофати, адилларнинг маҳорати ҳақида гапиришдан эриниймайди. Илмий-адабий давраларда ҳам доимо фаол, илмий кишиларни эъзозлайди, шогирдларни ҳам шунга давлатъ этади. Айнича, бошқа минтақада яшасада, Ўзбекистон ҳақи ҳоши Усмон Азим, ҳоши ва олим Назиржон Назаров, адаби ва олим Сиддик Мўмин, профессор раҳматли Омонулла Мадаев, ёрмат Тохижев сингари зиёлилар билан мунтазам мулқотдан бўлганлиги бу инсоннинг юксак маънавиятидан дарак.

Суюн ҳожи ҳаёти давомида бойигига мансабга иштимади, 30 дан зиёд илмий тўпламларга муҳаррирлик килди, 40 дан ортиқ китоблар ёзди. Устоzlарни бошлаган ишни давом эттириб, "Ўзбек тилининг чапча луғати", "Самарқандлик тилшунослар" китобини нашр эттириди. Умуман бу инсон зиёлиларининг энг яқин маслаҳатчисига айланган, шогирдларини излаб топади, уларга кўйидан келганча ёрдам беради. Давраларда бирор кишининг хатосини гапирганини эшиштаганман. Аксинча, сукбатдошларини бир-бира нисбатан меҳрумхабатли бўлишга чоррайди. Ёшларга эса ёмон сўзларга майл кимласники, фитналарга араплашиб қолмаслини тайинлайди. Эҳтимол шунинг учундир у киши билан сұхбат курувчилар жуда кўп.

У билан қарийб қирқ йиллик биродарман. Ҳатто Ҳажа сафарига ҳам бирга бориб келдик. Бу йиллар мобай-

нида қанча сувлар оқиб кетди, бу бошлар ҳаёт йўли деб аталган сўқмокларда неларни кўрмади, не синовларга дуч келмади дейсиз! Ана шу осон бўлмаган долғали йилларда ундан ирова, тоқат, шукроналик, нафсни тия билиш хислати, бундан ташқари отдан мерос ўтган интизомлилик, мулоҳазалик ҳаёт синовларидан ўта олиши имкониятини берди. "Сабрнинг таги сариқ опти", деганларидек, у сабр қилиб оптидан киммат шуҳрат топди. Ҳозирда кўксини "Шуҳрат" мемлакета безаб турибди. Бу йил Президентимиз Фармони билан Суюн Каримов "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мурабабий" юқсак узвони билан тақдирланади.

2010 йили Самарқанд давлат университети профессор Суюн Каримов 60 йиллиги шарафига илмий-назарий конференция ўтказди. Тантанали анжуманда таникли олимлар ташириф буришиб, тилимизнинг аҳамияти ва назокати ҳақида маърузалар қилишганди. Шунда Суюн ҳожи кўплаб устоzlарни қатори укаси, хукукшунос Этамбердига ҳам тўн ёзди. Кимлардаги ёриши туюлган бу холатга мен ҳавас қилдим. Чунки унинг давраларда "Алломаларимиз сени яхши-ёмон кунда ҳам бирдек яхши кўрадиган қавму қариндошларини хурматини жойига кўй", деган гапини кўп бор эшигтанман. Во дариги, бир-икки йил ўтгач уасининг тўсатдан вафот этганида Суюн домла ўшанда нақадар оқилонга ўйл тутганини англаб ётдим. Айттандай, у "Укажоним – жигарандик Этамберди" деган китоб ҳам ёзган.

Бир куни шогирдлари Суюн домлардан камтарилик, одийликнинг манбай нимадир, деб сўрашган. Шунда у киши "Укаларим, инсон қалбининг ҳаловати, ҳаётининг фароғати, илмимнинг камолоти, муддаасининг адолати, энг аввало, унинг самимиятидир" деб жавоб берган. Шу кунларда ўзининг 75 йиллигини кутиб олаётган азиз бирордомизга, мустаҳкам соглиғи, омад ҳамиша бандим Этамберди" деган китоб ҳам ёзган.

Абдушукур МУХАММАДҖУЛОВ,
мехнат фахрийи.

ФАОЛИЯТ

НАМАНГАНДА ПАЛЬМА ЎСАДИМИ?

Одатда пальма денгиз бўйларидаги деярли киши бўлмайдиган юртларда ўсади. Бу иссиқсевар пальма даражатини кўриб, аввалига ишонмайдик. Қаловини топсанг, қор ёнар деганинадирек, намангандик ишбилилар монлар пальма ўстиришини ўдасидан чиққабди, койти!

Тошкентдан Намангандан шахрига кираверишда йўлнинг ўн томонида шу шаҳар номи билан атalgan беш қаватли меҳмонхона бор. Бу меҳмонхонанинг ўз тарихи бор экан. Мустақилликнинг дастлабки иллари бизнес билан шуғулнилар юрган намангандик тадбиркорини Россиядан дўстларни меҳмонга келади. Улар мебонинни ўйда қолишига кўймай меҳмонхонада ётамиш, деб туриб олишиади. Бахта қарши ўша пайтда шахarda меҳмонхоналар кам бўлган. Ўша пайтда шахар учун обрўли қисбонларнан меҳмонхонанинг кўрсатишиади, меҳмонларга бор экан.

Меҳмонхонага кираверишнинг ҳар икки томонида икки тупдан бўйи беш кўюч чамаси бўлган пальмалага кўзингни тушади. Ҳовлида эса беш қаватли бино билан бўйлашиб қолган пальма совудан асрар учун темир каркас тайёрланниб, дид билан ўраб кўйлибди. Узок Россия ўлқапаридаги ўсадиган оқ қайнини ўнлаб турдаги ноёб манзарали дарахтларни айтмайсизми?

Шубу шинам ва замонавий меҳмонхонага кираверишдаги ойнаванди худудда янга зайтун дарахти ўстирилмоқда. Зайтун жуда шифобахши ўсимлик, минг йили яшайдиган дарахт. У ҳам, асосан, илмисик кортларда ўсади. Дунё кезиган тадбиркор Намангандан зайтун ҳам парвариш қилаётган экан, хайратимиз ошгандан ўши.

Бу жойдаги шарт-шароитлар илгор чет мамлакатларнинг замонавий меҳмонхоналаридан аспо қолишмайди. Ҳовлисида чиқсангиз күшлар бори, унда ўн икки турдаги сайроқи күшлар "кўшик" кўйлаб турибди. Ҳудди Мадинанинг кабутарларига ўхшайдиган чироили кабутарларни кўриб, яна кўз кувонади.

Бугун ушбу шинамда бўлсангиз, Янги йилга мослаб безатилган манзарага бокиб кайфиятнинг кўтарилади. Ҳодимларнинг хушумомалалиги, нархларнинг арzonлиги ва бошқа куپайликларни айтмай кўя қолайлик.

Дилмуор ҚИРГИЗБОEV,
журналист.

ҚУТЛОВ

АБУ АЛИ ИБН СИНО НОМИДАГИ БУХОРО ДАВЛАТ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ ЖАМОАСИ

юртимиз аҳолисини яқинлашиб келаётган
Янги йил айёми билан табриклайди!
Соглом инсон ва соглом ҳалқ мислсиз
ишиларга қодирдир. Шу боисдан ҳам
аввало, барча юртдошларимизга бебаҳо ва
буюк неъмат бўлган сиҳат-саломатлик
тилайди.

Донишманларнинг "Табобат – барча илму хунарлар орасидаги энг буюк илм ва эзгу касбдир", деган ҳикматли сўзлари тиббиёт ходимларини тайёрловчи бизнинг олий ўқув даргоҳимиздаги устоз-мураббийларимизга, бўлајсак саломатлик посбонлари – азиз талаба-ёшларга ҳам берилган юксак баҳодир. Демак, машаққатли ва шарафли касб эгалари бўлган соглиқни сақлаши соҳаси ходимларини ва жамики юртдошларимизни
Янги — 2025 йил билан муборакбод этамиз.
Янги йил барча-барчага омадли, баракали келсин!

УЮШМА ФАОЛИЯТИДАН**ЯНГИ ЙИЛ АРАФАСИДА**

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси раиси в.б. Холмурод Салимов Уюшма марказий аппарати жамоаси ходимларига Янги йил совғаларини топшириди.

Шу муносабат билан ташкил этилган тадбирда Уюшма масъули якунига етган 2024 йил давомидга Уюшма томонидан кенг кўламили ишлар амалга оширилган, бунда ташкилот тизими, жумладан, уюшма марказий аппарати ҳар бир ходимининг катта ҳиссаси борлигини алоҳида таъқидлаб, барчага миннатдорлик билдириди, йигилганларни Янги йил байрами билан кутлади.

Журналистика соҳаси ривожида Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2022 йил 27 июндан “Оммавий ахборот воситаларини кўллаб-куватлаш ва журналистика соҳасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” қарори муҳим аҳамият касб этаёттанини алоҳида таъқидлаган X. Салимов 2025 йилда Уюшма ва унинг ҳудудий бўлимлари олдига катта вазифалар кўйилаётгани, айни ишлар ҳамижҳатлиқда, ҳамкор ташкилотлар бундан биргаликда юқори савида амалга оширилишига ишонч билдириди.

— Байрам совғалари олганимиздан хурсандимиз, — деди Уюшма марказий аппарати бош мутахассиси Лариса Артуровна. — Ушбу ташкилотда иш бошлаганимга 50 йилдан ошди, бундан

фаҳрланаман. Шуни алоҳида таъқидлашни истардиким, йилдан-йилга уюшмасизда иш ҳажми ошиб бормоқда. Ана шу ишларни — олдимизга кўйилаётган янгидан янги вазифаларни аҳилинок, ёшарип бораётган жамоадошларимиз билан уддалап келаётганимиздан мамнун бўламан. Уюшма ходимлари — оила аъзоларимдек бўлиб көлган. Фурсатдан фойдаланиб, барча жамоа-

дошларимни, юртдошларимизни Янги йил байрами билан самимий муборакбод этаман. 2025 йил ҳаммамизга омадли келсин, юртимиз тинч бўлсин, ҳалқимиз турмуш фарновонлиги юксалаверсин.

**Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси
Ахборот хизмати.**

ФИҚР**“HURRIYAT” – ЎЗЛИГИМИЗНИ АНГЛАТУВЧИ НАШР**

Хуррият — эркинлик, ўзлик ва мустақилликни билдириди ҳамда ҳар бир ҳалқ учун мўлжалланган фундаментал қадриятларнинг энг муҳимларидан биридир. Ўзлигимизни англатувчи шу номдаги газетамиз эса нафақат ахборот манбаи, балки ҳалқимизнинг тарихини, маданиятини ва урф-одатларни оммалаштирища ажralmas воситадир. Бундай газеталар, ўз ҳалқимизнинг ўзига хослигини, миллий турурини ва тарихий аъаналарини ёритиш орқали, эркин фикр ўйтоши, ўзлик ҳис-туйгуларини ривожлантиришига қиласди.

Ўзлиники англатувчи нашр, ўз ҳалқимизга хос бўлган маданий аъаналар, урф-одатлар, тил ва адабиёт каби турли жиҳозларни ёритишда жуда муҳим аҳамиятга эга. Ўзбекистоннинг тарихий воқеалари, шунингдек, адабиёт ва санъат соҳасидаги ютуклиари

ажралмас бўлиб хизмат қиласди.

Умуман олганда, “Hurriyat” – ўзлигимизни англатувчи газетадир. У ҳалқимиз ўзлигини англатиша ҳамда эркин фикр алмашинувини таъминлашда муҳим восита. Шунинг учун ҳам мамлакатимиздаги ягона мустакил нашр ҳисобланган “Hurriyat” севимли газетам хисобланади. Унда очиқлик, донгалик ва ўзига хос услуг кўчичлик сингари менга ҳам ёқади. Шу бойис келаётган йилда ҳам уни ўқиб бориси ниятида обуна бўлдим. Зоро, газетасиз соғлом ахборот, фикр, мусоҳаба майдонини тасаввур қилиши кийин. “Газета нима керак?” дейдиганларга эса ачинаман холос. Ахир, фақат телефона термублиб ўтириш куплат. Газета – журнал эса нур, зиё демакдир.

**Мухаммад Али РУЗИБАЕВ,
Ўзбекистон “Миллий тикланиш”
демократик партияси аъзоси.**

ДИЛДАГИ ГАП**Ота-она қадрини ҳеч қачон унутмайлик!**

Ёш эдик. Бола эдик. Боғчага борар эдик. Болаликнинг беғубор онларига, ойнадек тоза ҳисларига ошно эдик. Тарбиячимиз ўргатган “Шолғом” эртагина, ота-онаимиз ишдан келса, ақа-укалар билан театр кўринишида ижро этишига маҳтал эдик.

Ёш эдик. Бола эдик. Боғчага борар эдик. Ўзбекистон мадҳиясини жамоа билан бирга айтганда юрагимиз ҳақпиргани. Уйга келиб фарзандлар жўр бўлиб, ота-оналаримиз ишдан келганда кўлларимиз кўкимизда айтиб беришга маҳтал эдик.

Ёш эдик. Бола эдик. Мактабга борар эдик. Устозимиз Алифбедаги катта “А”, кичик “а” ҳарфини минг машақат билан ҳар бир ўқувчига ўргатарди. Энди биз ҳам ўқишини биламиз. Китобларни ўзимиз мутолаа қиласиз деб китоб варақларидан фақатгина “а” ҳарфини топиб, ота-оналаримизга кўрсатганда уларнинг биз каби хурсандчилигини айт-маймизиз...

Ёш эдик. Бола эдик. Мактабга борар эдик. Устозимиз “ана”, “мана”, “нон” сўзларини ўқишини ўргаттандан мақтаниш учун яна ота-оналаримиз ишдан келишини маҳтал кутардик. Ҳар бир ўрганганд сабоқларимиз уларнинг ҳам юзида акс этарди. Мактоблари эса бизни янада яхши ўқишига, илим олишига иштиёқ ўйтарди.

Ёш эдик. Навқирон эдик. Олий ўқув юрти талабаси бўлдик. Ота-онаимиз биздан кўра иккى чандон хурсанд эди. Фарзандимиз талаба бўлди, деб. Үқиш ва амалиётни биргаликда олиб бориши, ҳозирги олаётган билим, кўнниклар келгуси фаолиятда асқотишни тушунириш учун ота-оналаримиз ўйлумизга маҳтал эди. (Аслида ҷарҳалак турсер айланаб, энди ота-оналарининг фарзандини интиқ кутиши шу дарёдан бошланадими экан).

Ёш эдик. Навқирон эдик. Олий ўқув юртини тамомладик. Энди нуфузли ташкилот ҳодимимиз. Ўзимизча ҳамма нарсани биламиз. Отана насиҳати кулоққа кирмайди. Уларнинг хурсандчилиги бисёр. Барчага айтиб юради фарзандим шу ерда ишлайти дея, қувониб. Ўзлари эса ўйқлашимишга маҳтал. Борганимизда нималарнидир айтади, сўрайди. Биз эса магрумиз. Мендан сўрайти, демак мен зўр би-

ламан, деймиз мағруронча...

Ёш эдик. Навқирон эдик. Қишлоқ торлик қиласди. Сершовқин, гавжум, цивилизациялашган шаҳар доғига тортади. Дастилб ҳар ҳафта, кейин ҳар ой кейин йилда бир ота-онаимизни йўқлаймиз. Улар яна нималарнидир айтиш учун ўйлумизга маҳтал...

Биз эса: шуну телефонда айтсангиз ҳам бўлар эди-ку, деймиз. Аслада улар дийдоримизга маҳтал. Ҳар сўзимизга, ёшлик уфуриб, ёниб турган кўзимизга маҳтал...

Болалигимизда енгил уст-бош билан ота-оналаримизнинг келишини интизор куттанимизда, ўрганганд нарсаларимизни уларга кўрсатиш учун иссиқ-совуққа ётибор бермас эдик...

Бугун эса улар офтоб уриши, соvuқ ўтишига беларво. Дийдоримизга тўйиш учун енгил кийим билан кун соvuқдан соvuқ, тиззагача кор бўлишига қарамайди, оёғига ёзги шилпакни илиб, тиззагача кор кечиб, ўзлари соvuқдан қалтираб, ўйл қараб, келишишизга маҳтал. Биз эса ўша юқоридаги гап. Телефонда айтсангиз ҳам бўлар эди-ку, деймиз-а!

Ота-оналаримизни борида қадралайлик! Умр қиска эмас, жуда ҳам қиска!

**Бахром БОЙМУРОДОВ,
Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси
аъзоси.**

КУТЛОВ**ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР
УЮШМАСИ ЖАМОАСИ**

азиз ҳалқимизни, мамлакатимиз Оммавий ахборот воситаларида

*қалам тебратадиган барча журналистлар ва ижодкорларни остонада
эшик қоқиб турган Янги – 2025 йил билан муборакбол этади!*

*Пойдевори мустаҳкам тарзда бунёд этилаётган
Янги Ўзбекистонда сўз ва матбуот эркинилигини янада*

*ривожлантириш, очиқлик ва ошкоралик тамойилларига эришиш,
янгиланиш жараёнларини кенг ёритишдаги масъулияти*

ишларилада ижод аҳлига зафарлар тилайди.

*Меҳнаткаш ва танти ҳалқимиз доимо омон бўлсин,
ҳамма-ҳаммага баҳт-саолат, мустаҳкам соғлик,
ижодий баркамоллик тилайди.*

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЖАҲОН ТИЛЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ ЖАМОАСИ

барча педагогларни, профессор
ўқитувчиларни, билим олиш йўлида тер
тўқаётган талаба-ёшларни кириб келаётган
2025 йил байрами билан самимий
табриклиди.

Мамлакатимизни дунёга янада танишида,
ривожлантириша, олий ўкув юртимизда
таҳсил олган, ҳозирда таълим олаётган
чет тиллари билимдонлари бўлган
мутахассисларнинг ўрни ва аҳамияти жуда
кattадир.

Илм-фан ва таълимга юксак эътибор
берилаётган Янги Ўзбекистонимиз бундан-да
тараққий этаверсин. Осмонимиз мусафро,
тинчлигимиз барқарор бўлаверсин!
Янги йилда барчага омад, баҳт-саодат ёр
бўлсин!

КОРАҚАЛПОҚ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ ЖАМОАСИ

юргдошларимизни, илм аҳлларини, келажагимиз
умидлари бўлган ёшларни кириб келаётган

2025 ЙИЛ

билин муборакбод этади.

Янги Ўзбекистон пойдеворини барпо этиш гояси
атрофида янада жипсласиб олиб бориладиган
улкан вазифалар бажарилиши йўлида барчангизга
зафарлар ёр бўлсин! Янги йилда юртимизда тинчлик-
осоишталик барқарор бўлсин, фаровон ва обод
юртимиз янада гуллаб-яшнайверсин! Йил сайин
кўркамлашиб бораётган

Орол бўйлари яшилликларга бурканаверсин!
Янги йил барчага омад,
факат яхшиликлар олиб келсин!

ТАРИХНИНГ СИРЛИ ДУНЁСИ

ёхуд жой номлари ва уруғ-аймоқлар муштараклиги хусусида

1-6.

Бўка — Тошкент

вилоятидаги туман.

Топонимнинг келиб

чикиш туркий халқарнинг Бўка (Бўке) уругининг номи асос бўлган деб таҳмин килинади. Мутахассислар ўзбек-қанғиллар ва Қатангилар таркибида Кўка-қанғи, Бўка-қатаган ургулари борлигини қайд этади. Таники олим Суон Қораевнинг ёзишича қадимиги туркий тилда бўка сўзининг “кучли, кудратли, пахлавон” каби маънолари бор. Сўнгда энг кучли бўка шарафига йилига бир марта нишонладиган байрам ёхуд гурӯбидан бўлган. Ушбу сўзининг мозор, ибодатхона, мамлакат, жой, пастлик деган маънолари ёхуд мавжуд.

Жомбой — Самарқанд вилоятидаги туман. Топонимнинг “жом” ёки “ём” “бекат”, “истехом” сўзларига алосида йўқ, деб таъкидланади манбаларда. Жомбой номли топоним Е.Койчубаев айтишига кўра, Қозогистоннинг Гурев туманида ёхуд мавжуд, бўлиб, этник асосдан пайдо бўлган. Жомбой қозоқларнинг бир уруги номи хисобланади.

Нукус — Коракалпостоннинг марказий тумани. Бу республиканинг пойтахти номи ҳамdir. Нукус аслида уруғ номи хисобланади. “Некуз”, “некус” — ўзбек-қунгиротлар хамда қоракалпокларнинг кенагас қабилалари таркибидаги уруғлардан бир, дейлидай манбаларда. Жомбой номли топоним Е.Койчубаев айтишига кўра, Қозогистоннинг Гурев туманида ёхуд мавжуд, бўлиб, этник асосдан пайдо бўлган. Жомбой қозоқларнинг бир уруги номи хисобланади.

Бекетмир — Тошкент шаҳаридаги туман. Бекетмир — атоғли от ёки этномим. Лекин туркман қабиласида бекетмир уруги бор. Шунга кўра, ушбу туман номи ёхуд ургулари тармоқларидан бирни номини ўзида сақлаб келаётган бўлиши мумкин.

Миришкор — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Миришкор сўзи ўз исшининг моҳир устаси, “омилкор” деган маънени англаради. Бирок манбалар бу номини ёхуд қадимиги ўзбек ургуларидан бирни номига кўйилганини кўрсанади. Ўзбекнинг миришкор (мерисикор) деб аталган қабила номи ёхуд мавжуд бўлган.

Камаши — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Камаши номи ўзбек-қунгирот қабиласи таркибидаги қамайи урги номидан олинган. Номшусо Тўра Нафасовнинг ёзишича, “камай” — қадими туркий этномим. Бу туркий қабила ҳайрон оти асосида номнамади. Бирок манбалар бу номдаги қабилалар яқин ўтмиша Афғонистонда яшаганлиги маълум.

Чиноз — Тошкент вилоятидаги туман. У ўзбек қабилаларидан бирни бўлиб Рашидиддин Ҳамадонийнинг “Жо-ме-ат-таворих” асарида мўғулларнинг “тайкун” қабиласи таркибидаги чиноз деган урги мавжуд бўлган. Чиноз мўгучча “бўри” деган маънини билдиради. Бу ёхудиниң ҳамадонийнинг урги хос қадирятларни акс этиради. У кўпроқ меҳрибонлик, шукук ва қувончининг рамзи сифатида қабилинади. Ҳаҳон маданиятида у болаларга яхшиши ва оразуларнинг амалга яшишига ишонч олиб келадиган шаҳс сифатида мавжуд.

Хузор — Қашқадарё вилоятидаги туман. Хузор (Хузар) номи ёхудиниң ҳазар (хазар) қадими туркий қабила, ҳалқ номи. Бу номдаги қабилалар яқин ўтмиша Афғонистонда яшаганлиги маълум.

Кибрай — Тошкент вилоятидаги туман номи. Маҳаллаларидаги катта-қиник қишлоқлар, огувлар, ҳатто маҳаллалар номида ёхуд қадими ургулар, қабилалар номлари жуда кўп учрайди. Уларни ўрнани шизни тархиҳнинг сирли дунёсига олиб киради. Маълумотларни бир-бирiga улаш, тарих ҳақиқатларини ўрганишда ёрдам беради. Ҳалқимизда “Ҳар бир инсон етти автолинни билиши керак”, деган гап бор. Бирок бу ишни аксариятимиз уddyлай олмаймиз. Шундай экан, ўзимиз келиб чиқсан ургунинг номини, шу номнинг маъносини иложи борича билишига интилганимиз хайрли бўлади. Эҳтимол, шу тарика эҳоддимиз шахзасидаги номлари унитилган бобаларни ёд этган бўлармиз.

Маколадаги маълумотлар жой номларига оид турли манбалар, лутгатлардан фойдаланган ҳолда таъёрланди

Кува — Фарғона вилоятидаги туман. Илк бор “куба” шаклида учраган. Черик кириз қабиласи орасида куба номли

хакида қарашлар бор. Мутахассислар кўп ёхуд қадимигидан янга бир ривоятда бу худудда хиндулар яшаган Ҳиндукон — “хиндулар макони” номидан келиб чиқкан деган қарашлар ёхуд мавжуд. Ўрта Осиёда оид тарихий маълумотларда эса бу топоним ўзбекларнинг анди қабила номига боғланади. Андикон анди — қабила номи ва кан “қишишок”, “андулар қишилоги” дейилади.

Тойлок — Самарқанд вилоятидаги туман. Тойлок (Тойлок) — урги номи. Бу ёхуд мавжудиноми билан боғликидир. Тойлок деб бир ёшдан ошган тубо бояласига айтилади. Шу асосда урги номи, сўнг туман номига юзага кепган.

Үзун — Сурхондарё вилоятидаги туман. Мутахассислар томонидан Қашқадарё кўнгиротлари, Фарғона, Зарафшон кичқолари таркибидаги узун деган урги аниқланган. “Ўзун” — этник турху номи шахар ва тумана номи бўлиб ўтган. Узун аслида чорвадорлар тамғасининг кўрсанади. Ўзуннинг фольклорида эса Қорбобо ўзаш образлар — Германияда Крис Киндал, Голландияда Синтлеркаас — шаклланган. Булар вақт ўтиши билан янги маданий ёкишларга қўра бир-биридан фослаштирилган.

Миришкор — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Миришкор сўзи ўз исшининг моҳир устаси, “омилкор” деган маънени англаради. Бирок манбалар бу номини ёхуд қадимиги ўзбек ургуларидан бирни номига кўйилганини кўрсанади. Ўзбекнинг миришкор (мерисикор) деб аталган қабила номи ёхуд мавжуд бўлган.

Камаши — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Камаши номи ўзбек-қунгирот қабиласи таркибидаги қамайи урги номидан олинган. Номшусо Тўра Нафасовнинг ёзишича, “камай” — қадими туркий этномим. Бу туркий қабила ҳайрон оти асосида номнамади. Бирок манбалар бу номдаги қабилалар яқин ўтмиша Афғонистонда яшаганлиги маълум.

Чиноз — Тошкент вилоятидаги туман. У ўзбек қабилаларидан бирни бўлиб Рашидиддин Ҳамадонийнинг “Жо-ме-ат-таворих” асарида мўғулларнинг “тайкун” қабиласи таркибидаги чиноз деган урги мавжуд бўлган. Чиноз мўгучча “бўри” деган маънини билдиради. Бу ёхудиниң ҳамадонийнинг урги хос қадирятларни акс этиради. У кўпроқ меҳрибонлик, шукук ва қувончининг рамзи сифатида қабилинади. Ҳаҳон маданиятида у болаларга яхшиши ва оразуларнинг амалга яшишига ишонч олиб келадиган шаҳс сифатида мавжуд.

Хузор — Қашқадарё вилоятидаги туман. Хузор (Хузар) номи ёхудиниң ҳазар (хазар) қадими туркий қабила, ҳалқ номи. Бу номдаги қабилалар яқин ўтмиша Афғонистонда яшаганлиги маълум.

Кибрай — Тошкент вилоятидаги туман номи. Маҳаллаларидаги катта-қиник қишлоқлар, огувлар, ҳатто маҳаллалар номида ёхуд қадими ургулар, қабилалар номлари жуда кўп учрайди. Улар XIII асрда Чигатай улусининг шарқий минтақасида яшаган. Дуғлатлар Шарқий Туркистон, Иссиккўлнинг жанубида, Фарғона водийсининг шимолиги худудларидан кўчуб юрган. Асосий машгулоти чорвачилик бўлган. Захириддин Муҳаммад Бобурнинг онаси Куттуг Ниҳороним ва “Тархиҳ Рашидий” асари муаллифи Мирзо Муҳаммад Ҳайдар ёхуд дуғлатлардан бўлган. Кибрай сўзининг маъноси биз куэтган манбаларда учрамайди.

Кува — Фарғона вилоятидаги туман. Илк бор “куба” шаклида учраган. Черик кириз қабиласи орасида куба номли

хакида қарашлар бор. Мутахассислар орасида “куба” этномимни тилга олиниади. Маълумотларга кўра, ўрта асрларда кичқоллар таркибидаги куба (кува) кабиласи қарашлар ёхуд мавжуд. Ўрта Осиёда оид тарихий маълумотларда эса бу топоним ўзбекларнинг анди қабила номига боғланади. Андикон анди — қабила номи ва кан “қишишок”, “андулар қишилоги” дейилади.

Тойлок — Самарқанд вилоятидаги таркибидаги туман. Тойлок (Тойлок) — урги номи. Бу ёхуд мавжудиноми билан боғликидир. Тойлок деб бир ёшдан ошган тубо бояласига айтилади. Шу асосда урги номи, сўнг туман номига юзага кепган.

Үзун — Сурхондарё вилоятидаги туман. Үзун — этник турху номи шахар ва тумана номи бўлиб ўтган. Узун аслида чорвадорлар тамғасининг кўрсанади. Ўзуннинг фольклорида эса Қорбобо ўзаш образлар — Германияда Крис Киндал, Голландияда Синтлеркаас — шаклланган. Булар вақт ўтиши билан янги маданий ёкишларга қўра бир-биридан фослаштирилган.

Миришкор — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Миришкор сўзи ўз исшининг моҳир устаси, “омилкор” деган маънени англаради. Бирок манбалар бу номини ёхуд қадимиги ўзбек ургуларидан бирни номига кўйилганини кўрсанади. Ўзбекнинг миришкор (мерисикор) деб аталган қабила номи ёхуд мавжуд бўлган.

Камаши — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Камаши номи ўзбек-қунгирот қабиласи таркибидаги қамайи урги номидан олинган. Номшусо Тўра Нафасовнинг ёзишича, “камай” — қадими туркий этномим. Бу туркий қабила ҳайрон оти асосида номнамади. Бирок манбалар бу номдаги қабилалар яқин ўтмиша Афғонистонда яшаганлиги маълум.

Чиноз — Тошкент вилоятидаги туман. У ўзбек қабилаларидан бирни бўлиб Рашидиддин Ҳамадонийнинг “Жо-ме-ат-таворих” асарида мўғулларнинг “тайкун” қабиласи таркибидаги чиноз деган урги мавжуд бўлган. Чиноз мўгучча “бўри” деган маънини билдиради. Бу ёхудиниң ҳамадонийнинг урги хос қадирятларни акс этиради. У кўпроқ меҳрибонлик, шукук ва қувончининг рамзи сифатида қабилинади. Ҳаҳон маданиятида у болаларга яхшиши ва оразуларнинг амалга яшишига ишонч олиб келадиган шаҳс сифатида мавжуд.

Хузор — Қашқадарё вилоятидаги туман. Хузор (Хузар) номи ёхудиниң ҳазар (хазар) қадими туркий қабила, ҳалқ номи. Бу номдаги қабилалар яқин ўтмиша Афғонистонда яшаганлиги маълум.

Кибрай — Тошкент вилоятидаги туман номи. Маҳаллаларидаги катта-қиник қишлоқлар, огувлар, ҳатто маҳаллалар номида ёхуд қадими ургулар, қабилалар номлари жуда кўп учрайди. Улар XIII асрда Чигатай улусининг шарқий минтақасида яшаган. Дуғлатлар Шарқий Туркистон, Иссиккўлнинг жанубида, Фарғона водийсининг шимолиги худудларидан кўчуб юрган. Асосий машгулоти чорвачилик бўлган. Захириддин Муҳаммад Бобурнинг онаси Куттуг Ниҳороним ва “Тархиҳ Рашидий” асари муаллифи Мирзо Муҳаммад Ҳайдар ёхуд дуғлатлардан бўлган. Кибрай сўзининг маъноси биз куэтган манбаларда учрамайди.

Кува — Фарғона вилоятидаги туман. Илк бор “куба” шаклида учраган. Черик кириз қабиласи орасида куба номли

хакида қарашлар бор. Мутахассислар орасида “куба” этномимни тилга олиниади. Маълумотларга кўра, ўрта асрларда кичқоллар таркибидаги куба (кува) кабиласи қарашлар ёхуд мавжуд. Ўрта Осиёда оид тарихий маълумотларда эса бу топоним ўзбекларнинг анди қабила номига боғланади. Андикон анди — қабила номи ва кан “қишишок”, “андулар қишилоги” дейилади.

Тойлок — Самарқанд вилоятидаги таркибидаги туман. Тойлок (Тойлок) — урги номи. Бу ёхуд мавжудиноми билан боғликидир. Тойлок деб бир ёшдан ошган тубо бояласига айтилади. Шу асосда урги номи, сўнг туман номига юзага кепган.

Үзун — Сурхондарё вилоятидаги туман. Үзун — этник турху номи шахар ва тумана номи бўлиб ўтган. Узун аслида чорвадорлар тамғасининг кўрсанади. Ўзуннинг фольклорида эса Қорбобо ўзаш образлар — Германияда Крис Киндал, Голландияда Синтлеркаас — шаклланган. Булар вақт ўтиши билан янги маданий ёкишларга қўра бир-биридан фослаштирилган.

Миришкор — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Миришкор сўзи ўз исшининг моҳир устаси, “омилкор” деган маънени англаради. Бирок манбалар бу номини ёхуд қадимиги ўзбек ургуларидан бирни номига кўйилганини кўрсанади. Ўзбекнинг миришкор (мерисикор) деб аталган қабила номи ёхуд мавжуд бўлган.

Камаши — Қашқадарё вилоятидаги таркибидаги туман. Камаши номи ўзбек-қунгирот қабиласи таркибидаги қамайи урги номидан олинган. Номшусо Тўра Нафасовнинг ёзишича, “камай” — қадими туркий этномим. Бу туркий қабила ҳайрон оти асосида номнамади. Бирок манбалар бу номдаги қабилалар яқин ўтмиша Афғонистонда яшаганлиги маълум.

Чин